

Anton Larsson, Utredare
Tfn: 0729-65 80 20
E-post: Anton.Larsson@hylte.se

2018-08-23

Kommunstyrelsen
2018 KS0236

Ärendebeskrivning - Förslag på yttrande remiss: Ett ordnat mottagande (SOU 2018:22)

Sammanfattning

Hylte kommun är i huvudsak positiv till utredningens förslag och har några kompletterande synpunkter och kommentarer.

Kommentarer på kapitel 6. Ankomst – ett första samlat möte med Sverige

Kommunen är positiv till utredningens förslag om ett ordnat mottagande i ankomstcenter (6.1). Kommunen tycker det är viktigt att myndigheter är samlade och lättillgängliga för individen, för att effektivisera asylsökandeprocessen och förkorta väntetider. Under de senaste årens stora mottagande var det svårt för kommunen att komma i kontakt med Migrationsverket. För att säkra upp kontaktytor mellan kommunerna och Migrationsverket önskar kommunen att man även säkerställer arbetsformer för Migrationsverket lokalt på orten.

Kommunen är positiv till förslaget om en tidig kartläggning av asylsökandes utbildning och yrkeserfarenheter i ankomstcenter (6.3.3). Kommunen ser även positivt på ett bättre samarbete mellan stat och kommun gällande asylsökande barn och att uppgifter om asylsökande barn kartläggs och skyndsamt skickas vidare till mottagandekommun (6.5). Kommunen välkomnar förslaget att Migrationsverkets rutin att informera familjer och lämna vidare uppgifter till kommunen ges stöd i författning (6.5) Idag finns det barn i kommunen som vi upptäcker via andra nätverk och efterforskningar. Ibland får vi reda på att familjer ska flytta från kommunen via andra elever. Information från myndigheter till kommunen kan på ett tydligare sätt kvalitetssäkra mottagandet samt underlätta för kommunerna när asylsökande barn flyttar till annan kommun.

Kommunen reserverar sig mot förslaget att uppgifter om barns utbildningsbakgrund endast ska lämnas vidare om vårdnadshavare godkänner det (6.5). Syftet med den obligatoriska kartläggningen framtagen av Skolverket var att underlätta en sammanhållen skolgång utan avbrott och omstart, där varje ny skola ska ha liknande rutiner som den tidigare. De nationella dokumenten underlättar för skolor, rektorer och lärare vid mottagande och undervisning av nyanlända elever. Vidare har det kommit ny lagstiftning som ska öka antalet nyanlända elevers behörigheter till gymnasiet, genom att göra en individuell studieplan och en långsiktig utbildningsplan för varje ny elev. Detta arbete skulle försvåras om dokumentation kring elevers utbildningsbakgrund i vissa fall inte får föras vidare.

Kommentarer på kapitel 7. En meningsfull och aktiv väntan.

Kommunen ställer sig tveksam till förslaget att kommunerna får ansvar för vissa asylsökandes boende under väntetiden (7.1). Ett sådant system kräver att kommunerna har lägenheter i reserv, vilket är svårt i små kommuner med en liten bostadsmarknad och få tillgängliga lägenheter.

Konsekvensen av en liten bostadsmarknad med få tillgängliga lägenheter kan bli att hyrespriser pressas. Kommunen ser därför fördelar med att upphandla lägenheter med Migrationsverket.

Kommunen ställer sig positiv till förslagen om ett jämnare mottagande (7.1.3). Kommunen tycker det är viktigt att kommunernas mottagande blir förutsägbart och att det sker en normalisering av mottagandet. Kommunen är positiv till förslaget om att placera fler asylsökande till kommuner med goda etableringsförutsättningar (7.1.4). Kommunen betonar dock vikten av att också matcha asylsökandes arbetserfarenheter med de typer av jobb som finns tillgängliga i mottagandekommunen. En kommuns motivation att investera i tidiga insatser påverkas positivt av vetskapen av att det finns jobb i kommunen som matchar individens arbetslivserfarenhet och utbildning. Då finns även en större förhoppning om att individen väljer att stanna i kommunen när den senare övergår från att vara asylsökande till nyanländ.

Kommunen ser positivt på ett utökat ansvar för kommunerna gällande tidiga insatser för asylsökande (7.2). Kommunen anser att den rätta kompetensen finns hos kommunerna och inte hos Arbetsförmedlingen. Kommunen tycker det är särskilt viktigt att insatserna börjar så tidigt som möjligt, för att motverka passivitet hos de asylsökande. Det krävs därför ett effektivt informationsutbyte mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen. Civilsamhället och näringslivet kommer bli viktiga samarbetspartners om kommunerna får större ansvar för tidiga insatser. Kommunen betonar därför vikten av att det finns ett regelverk som underlättar för kommunen att använda civilsamhället och näringslivet i insatser som syftar till arbetsmarknadsorientering och lokalt förankrad samhällsorientering. Kommunen ser positivt på att kommunen får ansvar för att erbjuda asylsökande deltagande i svenska för invandrare (7.2). Kommunen ser dock ett behov av att på nationell nivå reglera SFI, med ett införande av betyg och tydligare krav på de som går utbildningen. Detta för att de asylsökande tidigare ska kunna påbörja etablering istället för att bli kvar i SFI för länge.

Kommunen är positiv till förslaget om en begränsning av eget boende (7.3). Kommunen vill dock se ett förtydligande av kriterierna för i vilka kommuner det ska vara möjligt att göra social prövning av eget boende. En av orsakerna till att Hylte har haft ett större mottagande än vissa andra kommuner var att kommunen både tog emot asylsökande i asylboenden och i eget boende. För att jämna ut mottagandet mellan alla kommuner bör det vara möjligt att begränsa möjligheterna för eget boende även i kommuner som Hylte, som inte har haft samma volymer av eget boende som större städer, men där eget boende ändå har bidragit till en ojämn fördelning av asylsökande mellan kommuner.

Kommentarer på Kapitel 10. Statlig ersättning till kommuner och landsting

Kommunen är i huvudsak positiv till utredningens förslag om ett förenklat ersättningssystem till kommunerna. Kommunen instämmer i att det finns problem med dagens ersättningssystem, såsom eftersläpning på betalningar. Kommunen är dock tveksam till förslaget att ersättningen för vissa särskilda kostnader avskaffas (10.1.6) och hade önskat se ett förtydligande av vilka särskilda kostnader det är som menas. Problemet med schablonbetalningar är att det i särskilda fall kan uppstå kostnader som överstiger schablonen. Även om ersättningssystemet förenklas med hjälp av schabloner är det viktigt att fortsatt reglera merkostnader.

Övrigt

För de som jobbar med integrationsfrågor går mycket tid av arbetet till att hålla sig uppdaterad med nya lagar rörande mottagandet. Kommunen önskar att de förändringar som sker av systemet för mottagande blir långsiktiga, för både kommuner, statliga myndigheter och individers skull.

Per Borg
Kommunchef

Anton Larsson
Utredare